

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 korona
Fél évre . . . 6 korona
Negyed évre . . . 3 korona
Egyes szám 12 fillér

POLITIKAI LAP.

Felelős szerkesztő: OBLAT KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zarándok-u. 7.

Kéziratokat nem adunk vissza.
□ Nyiltér sora 30fillér. □

POLITIKAI HÍREK

Ellenzékiek Tisza aradi beszámolóján. Az ellenzéki lapok Tisza aradi beszámolójáról nagy előszeretettel ugy emlékeznek meg, mintha annak meghallgatását a rendezőség kizárólag az aradi munkapárti választóknak engedte volna meg, nehogy a beszéd kereteinek fényes képébe egy kellemetlen ellenzéki vagy pláne szocialista fröccs disszonáns momentumot vegyithessen. Egyes lapok arról is tudni vélnék, hogy mily szigorú intézkedésekkel biztosították Tiszát arról, hogy beszédét rendezavarás nem fogja megakasztani. És ennek a fellogásnak adott ma délelőtt kifejezést Huszár Károly a képviselőház ülésén, a mikor azt mondotta, hogy Tisza Istvánnak a hallgató közönsége Aradon légmentesen el volt zárva a külvilágtól. Az aradi beszámolón azonban nem csak ellenzéki lapudósítók voltak, hanem elfogulatlan és őszinte emberek is. Ezek pedig egész másképp mesélik el az ott történteket. Tény ugyanis az, hogy az aradi szocialdemokrata pártnak terve volt Tisza István ellen tüntetni s beszámolóját megzavarni. E tervének megvalósításánál, mint hű szövetségársakra, természetesen elsősorban az aradi ellenzéki pártokra számított. Intézett is ezekhez egy felszólítást, amelyben a függetlenségi pártokat a közös rendezavarásra buzdította. Azonban, — oh csodák csodája! — az aradi ellenzéki pártok mindjárt az első alkalommal, amikor tette kerületébe a sor, — cserben hagyták a szocialista szövetségeseket s ezek felszólítását még csak feleletre sem méltatták. Ezért is maradt el a tüntetés. Ellenben a beszéd meghallgatása minden aradi választó polgárnak meg volt engedve, sőt arra mindenki meg is volt hiva és — hitelesen meg lehet állapítani, hogy — a Kossuth-párti választók tömegesen váltották ki meghívójuk alapján a belépti jegyet, a melylyel Tisza beszédét végig is hallgatták. Ennyit az igazság kedvéért, a sok ellenkező hazug hírszételés szemben.

A béke kilátásai. A béke ügye új lendületet vett s a kibontakozás keresésének sulypontja az ellenzékre terelődött át. A három ellenzéki párt vezérékara ma együttes ülést tartott, amelyen a Kossuth-párt részéről Kossuth Ferenc, Déry Zoltán és Bethlen István gróf, a Justh-párt részéről Justh Gyula, Bathyány Tivadár gróf és Holló Lajos, a pártönkivüliek közül pedig Károlyi Mihály és József grófok vettek részt. Az értekezlet, értesülésünk szerint, Kossuth Ferenc és Déry Zoltán kezdesére ült össze s az volt a célja, hogy az ellenzék megajánlható békeföltételeit pontokba foglalja össze. Délelőtt fél tizenkettőkor kezdette meg az

értekezlet tanácskozását a Ház egyik bizottsági termében. Félely óra után Justh Gyula egyedül távozott az értekezletről s a tanácskozás eredménye után kérdezősködőknek csak ennyit mondott: — Szavamat adtam, hogy hallgatók. Tehát nem mondhatok semmit. Justh váratlan eltávazásából szeltében azt következtették, hogy a tanácskozáson nem sikerült egyöntetű megállapodásra jutni, még pedig éppen Justh álláspontja miatt. Ezt a hitet megcáfolta azután néhány perc múlva véget ért tanácskozásról kiadott hivatalos közlemény, mely a következőket mondja: A függetlenségi pártok elnökségének tagjai közül ma többen bizalmas eszmecserejére jöttek össze, amelyen a politikai helyzetet megvitatták. Az értekezleten résztvevők a felmerült kérdésekre nézve teljesen egyező fölfogásban voltak s megállapodtak abban, hogy egy szűkebbkörű bizottság egyes kérdésekre nézve még további konkrét előterjesztéseket tegyen, amelyeket azután a pártok elnöksége újabb megbeszélés tárgyává fog tenni.

1911. október 20.

Minden érdeklődés Berzeviczy Albert elnöki fogadótermét ostromolja, a honnan nagyjelentőségű, szűkszerűségében is sokatmondó hír jött: olyan momentumok merültek föl a megbeszélések során, a melyek egyenesen köteletségévé teszik a képviselőház elnökének, hogy a béke érdekében kezdett akcióját még nyolcz-tíz napig folytassa. E híradás mögött kétségtelenül valami új kibontakozási terv formájában az ellenzéknek békére való hajlandósága rejtezik; a mely új lehetőségeit nyitja meg, a már-már megfeneklett békeakció sikeres befejezésének. Az ellenzék eddig húzódozott helyzete tarthatatlanságának beismerésétől és hallgatón Tisza István gróf mai beszédétől tette függővé elhatározását, mert attól tartott, hogy Tisza beszéde után elhirtelenkedetnek fogja érezni állásfoglalását. A nagyszabású, tartalmi és szónoki szépségekkel egyaránt bővelkedő beszéd azonban tulzottnak bizonyítja az oppozíció aggodalmaskodását. Tisza István gróf békét hirdet s azt a szükségességet hangoztatja, hogy a kormánynak és a többségnek is minden lehető el kell követnie és minden megadható koncessziót meg kell tennie az ellenzék tiszteséges visszavonulásának fedezésére — a béke és ezen át az ország érdekében. Tisza István gróf, a nemzeti munkapárt „harcos frakciójának vezetője” — az ellenzéki közvéleményben ilyenként szerepel már hónapok óta — e szerint nagy szolgálattokat tett a békének. Az ellenzéki pártkörökben igaz, találó kritikájának élesség daczára is szíves fogadtatásra talált a be-

széd s nyomában a békéről, mint a legközelebbi napok okvetlenül elkövetkező eseményéről beszéltek. Az a kommentár, a melylyel Tisza beszédének békés hangját magyarázták, hogy „Bécs nem adott fölhatalmazást az erőszakra”, igazán nem jelent semmit s annak szerepe a béke esetleges megkötésénél egyáltalában nem lesz. Epen így nem jelent sokat az ellenzéki pártok vitarendező-bizottságának határozata sem, a mely szerint a jövő héten „az eddig is bevált taktikát” folytatja, „mivel annak megváltoztatására ok nincsen”.

A törvényhatóságok obstrukcióellenes állásfoglalásában beállott több napos szünet után ma Kolozsvármegye közönsége ítélte el az obstrukciót régebben hozott határozatának egyhangú föntartásával. Kolozsvármegye a tiltakozó törvényhatóságok sorában a hetvenharmadik.

Tisza István.

Aki kicsi, megteheti, hogy magas sarkot csináltat és köcsöglapopot nyom a fejére, hogy nagyobbnak lássék. Ám az ellenkezőre nincsen mód. Egyéni vágya és politikai érdeke lehet Tiszának, hogy ne válják ki a munkapárt soraiból, de nem teheti. Aradi beszámolójából ez tűnik ki első sorban. Hiába közkatonna és hiába rendeli magát alá jóhiszeműen a miniszterelnökek: mégis benne látnak vezért és irányítót, s az ő nevében keresik a kormány elhatározását. Hivatalos pozíció nélkül mégis küldöttségeket kell fogadnia, ügyes-bajos dolgokat meghallgatnia, segítséget várókat reményekkel táplálni. Tisza István, — hiába — nem lehet egyszerű képviselő, a ki egyszerűen beszámol képviselői működéséről és politikai vélekedéséről. Ez a helyzet a milyen hizelgő, annyira kellemetlen lehet neki. De így van s éppen csak az ő közmondásos őszintesége és természetessége teszi, hogy nem akarja senkivel elhitelni, a mi el nem hihető, az által, hogy álszemérmelen kicsire összehuzza magát.

Mégis meg tudta tenni, hogy a várakozásokkal és presztizsével megterhelten innen maradjon azon a kompetencián, melyet pártállása és felelőtlensége elébe szab. Az aradi beszámolóitól akció megindítását várták. Ugy vélték, hogy Tisza Aradon beszélni fog és ennek nyomán Khuennak Pes-

ten cselekednie kell majd. Ezt a várokozást Tisza István becsületesen megcsalta. Egy izzig-vérig Tisza beszéd volt ez a beszámoló, de struktúrája inkább topografiai, mint taktikai. Feltárta a mai politikai helyzetet úgy, a hogy van, összes belső motívumaival, veszedelmeivel és eshetőségeivel. Őt nézik a harci megoldás vezérének, de ez a feltetés épp úgy feltárja a békés megoldás lehetőségét, mint a harciasét. Megteszi minden dodonai kétértelműség és taktikai sunyiság nélkül. Nála a megoldásnak nem azért van két vége, mert bujkálni akar, s nem színt vallani, hanem ezért, mert a valóságban mind a két eshetőség lehetséges és Tisza István mind a kettőre készen áll, mert a célt nézi: egyrészt a véderő probléma parlamentáris megoldását, másrészt magának a parlamentárizmusnak a biztosítását. S ez a cél szempontjából épp oly készséggel vall hitet a békés meg egyezés kívánatossága mellett, amilyen férfiasan kijelenti, hogy ennek meghiusulása esetén kivesszi részét a harcias munkából.

Az ő beszédét fölösleges más szavakba foglaltan rekapitulálni. Éppen csak egyes politikai momentumait kell megvilágítani. Ő a véderőbeli áldozatokat olyan kényszerűségnek vallja, akár a hólapátolást. Ezeket az áldozatokat a nemzet nem a koronának s nem a hadseregnek hozza, hanem a saját biztonságának, s akár nemzeti követelésekkel, akár anélkül, kell, hogy annyira teljes védereje legyen, mely háboru esetén gondoskodni tud az ország biztonságáról. A kinek tetszik, beszélhet nemzeti érzékeltenségről, s a kinek kenyere, locsoghat arról, hogy Tisza mindent föltétlenül meglesz Bécsnek, de a biztonság gondolatára éppen mostanában nem lehet meggyőző erő nélkül rámutatni, mikor a nemzetközi helyzet nagyon is demonstrálja, hogy máról holnapra a legvéresebb meglepésekre ébredhetünk.

A másik fontos és legaktuálisabb momentum pedig kapcsolatos az obstrukció kérdésével. Itt Tisza István fölöslegesen mutatja ki, hogy a mikor ellenünk obstruáltak, a mostani hazafiak Tisza István mostani felfogását képviselték, sőt a házzabályokat úgy kezelték, a hogyan mostan nem óhajtják eltérni, hogy kezeljék.

Tízszerezesen igaza van, mikor perspektívát nyit arra az esetre, ha november 18-ika sikerült volna. De hát nem sikerült, ez a tény erősebb, mint a logika, mely megkonstruálja siker esetén a beállható konzekvenciákat. Ez a siker fundamentális jelentőségű. Tisza akkor nem maga akart az obstrukció hurokjából kikerülni, hanem a magyar

parlamentárizmust kiszabadítani belőle. Politikai program volt az obstrukció legyűrése és megölése, s nem taktikai expediens.

Ebbe a keretbe helyezkedik bele Tisza István, s ez mutatja, mennyire nem akar vezér, hanem egyszerű párttag lenni. Ma is először a békét akarja, azután a harcot. Hogy melyikre kerül sor, melyiket óhajtáná ő, arról nem szól. Nem az ő feladata, nem az ő felelőssége tartozik.

A-g

Az új kereskedelemügyi miniszter.

Ő felsége, Khuen Héderváry Károly miniszterelnök előterjesztésére Beöthy László országgyűlési képviselőt, biharvármegye volt főispánját, Magyarország kereskedelemügyi miniszterévé nevezte ki.

Az új miniszter életrajzi adatai a következők:

Az új miniszter 1860. év júniusában született a biharmegyei Hencidán. Jogi tanulmányait a bécsi s a berlini egyetemeken végezte, azután a közigazgatási pályára lépett, 1890. az édesdi kerület szabadelpárti programmal képviselőjévé választott. Három évvel később Biharmegye és Nagyvárad főispánja lett, ettől az állásától azonban 1905-ben megvált, amikor a Lipórend lovagkeresztjét kapta. 1910. évi általános választás alkalmával a hosszupályi kerület nemzeti munkapárti programmal képviselővé választotta Fisch Ernő Justh-párti jelölttel szemben. A közgazdasági bizottság elnöke, a pénzügyi, az összeférhetlenségi bizottság, valamint a közlekedési tanács tagja.

A zombori cukorgyárról.

A városi tanács a következő, figyelemre méltó hirdetményt bocsátotta ki: Zombor sz. kir. város tanácsa részéről a városi gazdaközönség tájékoztatása és megnyugtatása céljából ezennel közhírré tételik, hogy egyesek által terjesztett azon hírek, hogy Zombor városában a tervbe vett cukorgyár felépítése és üzembe helyezése megtörténni nem fog, — a valóságnak meg nem felelnek, — amennyiben a város közönsége által e tekintetben lefolytatott tárgyalások folyamán a Bácsmegeyi cukorgyár részvénytársaság által a meghatározottabb formában kötelező nyilatkozat tételét arra, hogy a cukorgyár Zomborban igen is fel fog állítani, amennyiben a gyár üzeméhez megkivánt répatermelő terület leszerződése biztosított, — amely esetben az építkezések 1912. év első felében meg is kezdetnek.

Óva intjük ennél fogva a város közönségét, hogy ez álhírek terjesztőinek hitelt ne adjon, mivel azok célja csakis az, hogy a gazdákat a cukorrépa termelésből elriasszák s ezzel megfélelő termelő terület hiányában a gyárnak Zomborban való felállítását megakadályozzák, vagy a termelni kívánókat más, a város érdekeitől független gyár részére termelőkké megszerzezzék.

Mivel pedig a termelők leszerződését a városi tanács maga is biztosítani kívánja, e célból a város tisztviselőit a város egész területére és szállás-csoportjaira kiküldötte, felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy úgy a város összesége, mint a saját érdekeit szem előtt tartva, csakis oly szerződéseket írjon alá, amelyek a városi tisztviselőket, valamint a Bácsmegeyi cukorgyár részvénytársaság megbízottai által a zombori cukorgyár részére való termelés kötelezettsége mellett állítatnak ki, s minden más gyár részére tett ajánlatot utasítson vissza.

Zombor, 1911. évi október hó 16-án.

Városi Tanács.

A gombosi dunai hid.

A gombosi dunai hid munkálatai közvetlen befejezés előtt állanak. A hatalmas töltés, mely csaknem Erdődől indul meg és merész emelkedéssel halad a Dunapartig, az innesszó parton pedig Ujgombos állomásba fut be, csaknem teljesen készen várja a sinek lerakását. A Gombos felé vezető útvonalon már le is rakták a vágányokat és ott csakis a kavicsolás van még vissza, de a töltés nagyobb részén a vágánylerakás most van folyamatban. Ugy a töltés megerősítésén, valamint az azt szilárdító cölöpök beverésénél a horvát és olasz munkások százai dolgoznak még vidám dalolás mellett, míg magán a hidon már az utolsó építési munkálatokat végzik. Furaak, faragvaak, festenek és az ország legmerészebb úthajlásu, illetőleg út, a Dunába épített erős köpilléren nyugvó vasúti hidjának nem igen lesz párja az országban és a magyar hidépítés ezen remek alkotásának csodájára fognak járni még külföldről is.

A hid és új vasúti töltés, azon elvezető vágányok költsége meg fogja haladni a 8 millió koronát, de ezen beruházás dus kamatokat fog hozni a Máv-nak, mely most az alföldi és boszniai forgalomnak egész új irányt ad és végkimalásra kárhoztatja a télen jégzajlás esetén amugy is szünetelő vasúti közlekedést, mely évtizedeken át oly szépen megfélelt hivatásának és ime, a modern hidépítési technika előtt ki kell térnie és mint idejét mult közlekedési eszköz, olyan helyen nyar majd alkalmazást, ahol még ilyen nincs.

Budapestről Zomboron át föltartóztatás nélkül roghatnak most már a gyorsvonatok Gomboson át Dályára, onnét pedig Vinkovcra át Bródra és a szegedi üzletvezetőség emberei sorra járák most az állomásokat, hogy azokat a gyors-

CSAK

ALPESI TEJ-, KAKAO-, ÉS CZUKORBÓL ÁLL.

vonatok befogadására berendezték. Ilyen új gyorvonalat állomás lesz most Zombor is, mely a főforgalomból eddig kiesett.

A hid teherpróbájáig még rengeteg munka van vissza, de a hid környékén úgy mondják, azokkal kedvező időjárás esetén hamarosan elkészülhetnek és így a hid megnyitása november 8 és 16-ika között okvetlen meg fog történni és akkor megszüntetik a mai gombosi állomást is, a jó öreg vaskompot pedig, melyről leszállya, gyönyörtiséggel fűződtek meg a vasúti kocsi a Duna két partján a piszkos víztömegben, elhajóznak a vidékről, hogy máshol teljesítsenek hivatást. Bár erre nézve végeleges intézkedés még nem történt, de bizonyos, hogy távozásukkal egy darab közlekedési romantika megy újból veszendőbe.

Tekintettel arra, hogy az oly fontos báziszéki vasúti hidat minden külső pompa nélkül jóformán sítayomban nyitották meg, annak gombosi testvérhidját annál ünnepélyesebben óhajlják megnyitni. Az ünnepélyes megnyitáson részt szándékoznak venni K. h. uen Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Beöthy László kereskedelmi miniszter, Stettina József államtitkár, Tomasic Miklós horvát bán (mivel a hid Erdődnél szlavyon területre ér), Marx János máv. elnökgazdát és a szomszédos vármegyék főispánjait, alispánjait. Az ünnepélyes hivatásról részletet ma még nincsenek megállapítva.

A bácsmezei cukorgyárak.

Egy fővárosi lap azt a zombori értesítést közli, hogy Bácsmezeiben a második cukorgyár felépítése biztosítva van, még pedig vagy Ujverbáson vagy Cservenkán; a közlemény megemlíti, hogy e cukorgyárat Leibach László dr. nagybirtokos kezdeményezte s benne az Angol-osztrák bank is érdekeltéget vállalt.

Mint hogy ez a hirdadás alkalmas lehet Bácsmezei gazdaközönségének meglezésztésére, a Bácsmezei Cukorgyár Részvénytársaság igazgatósága, a mely tudvalevőleg a Magyar általános hitelbank és a Pesti magyar kereskedelmi bank együttes alapítása, szűkegesnek látja a tényállás tisztázása céljából közzétenni, hogy a társaság önmaga fog Bács-Bodrog vármegyében két cukorgyárat felállítani, még pedig az egyiket Zomborban, a másikat Ujverbáson s hogy e vállalatok a Leibach László cservenkai birtokos részéről tervbevitelt cukorgyárral semmiféle összefüggésben nincsenek.

A Bácsmezei Cukorgyár Részvénytársaság mind Zombor városával, mind Ujverbász nagyközséggel teljes megállapodásra jutott. A Bácsmezei Cukorgyár Részvénytársaságnak mind a két gyárat 1913-ban fogják üzembe helyezni, a társaság azonban már 1912-ben is átveszi a gazdák répatermelését, épp úgy, mintha a gyárak már ekkor üzemben volnának.

SZILÁNKOK.

Mint érdekes kuriózumot beszéli el szeretve egy munkapárti képviselő, aki lent volt Tisza István kíséretében Aradon: — Érdekes, hogyan, milyen igazság-

szeretettel irnak „A Nap“-nál. Egy királyi ügyész beszélt, hogy telefonálni akart egy trafikban, de a telefon el volt foglalva, várakoznia kellett, amint valaki a következőket kiabálta be a kagylóba:

— Halló! A Nap szerkesztősége? Igen! Tehát kérem, legyenek szivesek mérsékelné az előre megirt tudósítást, mert semmiféle botrány, rendezettség nem történt. A legteljesebb rendben folyt le minden.

Vagyis „A Nap“ előre megirta, hogy Tiszát megverték, lezáptojászták és amikor „A Nap“ igazságszerető szerkesztőségének szomorúságára nem történt meg, akkor — le kellett mérsékelné a botrányról szóló tudósítást.

„Aki haragszik, annak nincs igaza“, — mondja a magyar közmondás. Nem tudni miért a mi kis szomszédunk, a B. F. mindig csak haragszik ránk. Pukkadózik és komizkodik a nevünk hallatára is. Hát mi arról nem tehetünk, ha valaki, vagy mondjuk valami komizkodási hasmenésben szenved. Mert csak ennek nevezhetjük azt a folytonos komizkodását a B. F. nek. Ugy látszik, ugy akar érvényesíteni elvarátainál, hogy minél otrombább kitételekkel ront neki a vele nem egy véleményen levő helybeli lapoknak. A legutóbbi népgyűlésről fecsegve, — azt vitatja a kis lap, hogy Lovaszy Márton nem győzte eléggé dicserni a népgyűlés imponzus voltát. Hát azt mi is tudjuk, hogy magasztalta, — tette ezt pedig az újságírók előtt, hogy azok ilyen értelemben adják le tudósításaikat. De hívei előtt bizony másképp nyilatkoztak. A napidijra nézve pedig megnevezhetünk több őrszállási embert, akik maguk mondták, hogy 4—4 koronát kaptak költségre. Végül pedig 29 főnyi olvasóközönséget emleget a kis lap. Hát felajánlunk neki egy fogadást. Igyék meg annyit üveg keserű vizet, amennyivel több a 490-nél. Ez talán elhajtja a butaságot is a fejébe. De még valamire figyelmeztetjük a kedves lapot. Nem lesz jó az ördögöt a falra festeni, mert az az állítólagos felpofozott ur végre meg fogja unni a dolgot és ha akkor ő valamelyiküket pofonvája, — az eget nagybőgőnek nézik. — Kocsis modoru gorombáskodásaira nem lehet felelni, mert akkor még gorombábbnak kellene lennünk. Hadd köpködjön tehát tovább is a kis kuruc lapú.

Das scheussliche Scheusal.

A hetvenes években láttam a pesti régi német színházban egy látványos darabot „Die weisse Katze“ címmel. Karl Schenk akkor a német színházak elsőrendű tagja volt, kinek nevezett darabban a főszerep jutott. Valami rettenetes embert alakított. Nem emlékszem tisztán a darab történetére, mert már 35—40 éve, hogy láttam. Schenk ur rettenetes szerepében neki rontott mindennek, ami utjába került: „Das scheusslichste Scheusal der Welt ist doch der Mensch, und wenn er nichts zum nagen hat, verzehrt er selbst die eigenen Kinder“, — mondotta. Nem gondolja a kis szomszéd lapú, hogy ezen kiszólás némi-képen őrá is ilik? — Minden áron rugdalóznia kell, mert különben nem veszik észre. — Tehát más anyag hiányában egyik héten a Bácskának, a másik héten nekünk ront — komizkodásaival.

A foghuzó. Egyik szegedi fogorvosnál történt. Egy tanyai magyar megkérdezi az orvostól:

— Ezzel a kis fogóval akarja a fogamat kihuzni?

— Ezzel húzok én ki minden fogat, — felelte az orvos.

— De az én fogam a gyomromban van, mert verekedés közben kiütötték és lenyeltem . . .

HÍREK

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalknál az előfizetés megújításá iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

* **Kinevezések.** Bajsai Vojnits István főispán dr. Sztojkovits Milán zsabalyai gyakorló és h. járásorvost zsabalyai járásorvossá; — Jablonszky Aladár aljegyzőt vármegyei tb. főjegyzővé; — Rittinger Rezső díjtalan közgig. gyakornok, tb. aljegyzőt díjas közgig. gyakornokká kinevezte és szolgálattételre a központba osztotta be; — Ab.ffy János díjtalan közgig. gyakornokot díjas közgig. gyakornokká kinevezte és szolgálattételre az újvidéki főszolgabíró mellé osztotta be; — Potz Antal díjtalan közgig. gyakornokot díjas közgig. gyakornokká kinevezte és szolgálattételre a zombori főszolgabíró mellé osztotta be; — Magyar Imre s. adótitkár, szabadkai lakost díjas közgig. gyakornokká kinevezte és szolgálattételre a bácsalmási főszolgabíró mellé osztotta be.

* **Athelyezések.** Bajsai Vojnits István főispán Leinwaber György szolgabíró a kulai főszolgabírószághoz, Veszeli Lovits Miklós szolgabíró a zombori, Pávlovits Fedor tb. szolgabíró a topolyai, Trenka Kálmán szolgabíró a újvidéki, Milics János szolgabíró a zsabalyai és Magyar Imre közgig. gyakornokot a bácsalmási járási szolgabírószághoz osztotta be szolgálattételre.

* **Előléptetés.** A király dr. Margalts Ede egyetemi rendes tanárt, kiváló földmunka az V. fizetési osztályba léptette elő, amely előléptetéssel a „méltóságos“ cím is jár.

* **Drágasági pótlék Zombor városánál.** Zombor szab. kir. város segéd- és kezelőszemélyzete tegnapelőtt közös akarattal elhatározta, hogy a rendkívüli drágaság miatt egzisztenciájuk elviselhetetlen lévén, a város törvényhatóságához kérelmet terjeszt, hogy a most közlegző téli idény alatt megélhetésük megkönnyebbitésére, illetve elviselhetővé tételére drágasági pótlék szavazzassék meg. Nem újság ez, hiszen Zombor városában a borzasztó drágaságot maga a vármegye is elismerte, amidőn személyzetének 15% drágasági pótlékot juttatott és az állami összes tisztviselők ebben az irányban hasonló mozgalmat indítottak. Éppen a város kisebb hivatalnokai vannak erre rázorolva, kiket a drágaság leginkább érint, mert ezeknek legkevesebb a fizetésük. Reméljük a magunk részéről is, hogy a törvényhatóság nem lesz szűkkebelű s belátva a megélhetés lehetetlen voltát, legkisebb hivatalnokainkat részesíteni is fogja valamelyes pótlékban. Csak indokoltabbá teszi ezen kérelmet azon körülmény is, hogy míg más években az egyes faszállítók szinte kilinosléssel kérték a tűzfánálak leszállítását, ma kartelt kötve, a tisztviselőknek részletre fát nem szállítanak. Ehhez járul a piaci hallatlan drágaság, mely tehát eléggé indokoltá teszi a kis tisztviselők helyzetét. Igazán szívből ajánljuk a törvényhatósági bizottsági tag urak figyelmébe.

* **A Magyar Újságkiadók Országos Szövetsége vasárnap délelőtt az újságkiadók otthonának díszteremében tartotta meg közgyűlését, amelyen gyurgyokai Zilahy Simon elnököt. Az elnök megnyitó beszédében kijelentette, hogy a szövetség az Újságkiadók Otthonának kiegészítő szervezete és éppen ezért helyiségüket az**

Otthonba teszik át. Illés József titkár mutatta be ezután évi jelentését, ezután pedig a vidéki választmányt egészítették ki négy taggal. Sugár Ottó mondott végül köszönetet az elnököknek s ezután a közgyűlés tagjai a Royal-szálló termébe vonultak bankettre. A lakomán számos felköszöntő hangzott el.

*** Jön a tél apó!** Kiki gondoskodják ideje-korán tüzelő anyag szűkségletéről. Szénét, kokszt, brikettet jutányos árban és legjobb minőségben szállít egész waggonokban Klár Andor részvénytársaság, Debrecen.

*** A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság** október 14-én tartotta meg Zomborban a VI. évi rendes közgyűlést. Vértési Károly elnök a megnyitó beszédében az Irodalmi Társaság ügyeivel behatóan foglalkozott és javaslatot tett az Irodalmi Társaság tágabb körű munkálkodására nézve, dr. Pataj Sándor főtitkár a jelentésében a Társaság múlt évi történetét adta elő. Túr Antal pénztáros a pénztár kedvező állapotáról tett jelentést, nevezetesen arról, hogy 26 bácskai község lett az Irodalmi Társaság pártoló tagja. A jövő évi költségvetést előirányozták és Buday Gerővel kiegészítették az eddigi számvizsgáló bizottságot. Vértési Károly elnököt az Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség választmányába 3 évi időtartamra tagul küldték ki. Eperjessy Béla és Rác Soma hitelesítették a jegyzőkönyvet. Közgyűlés után választmányi ülést tartottak, melyen elhatározták évkönyv kiadását s a felvasandó darabok díjazását.

*** Eljegyzés.** Ruszländer Árpád Budapestről eljegyezte Lauter Józsa k. a. Zomborban. (Minden külön értesítés helyett.)

*** „Voltaire“ közgyűlése.** A zombori szabadgondolkodók „Voltaire“ egyesülete f. hó 22-én (vasárnap) d. u. 4 órakor az Elite külön termében tarja rendes évi közgyűlést a következő tágysorozattal: 1. Tisztújítás, 2. Költségvetés, 3. Dr. Strasser Henrik előadása: Mit tanítanak és mit nem tanítanak az iskolákban.

Sunlight Szappan

Színes ruhák részére

A legnemesebb nyersanyagokból előállítva, nem támadja meg a szövetet, csak a piszkot, de ezáltalosan, annélkül, hogy a ruha színe megfakalna vagy eltűnne.

Kettős darab 30 fillérré.
Nyolcszögletű darab 16 fillérré.

155

*** A tisztviselőik és a drágaság.** A zombori állami tisztviselőik értekezletet tartottak, a melyen az elviselhetetlen drágasággal és a megélhetési viszonyok tarthatatlanságával foglalkoztak. Buday Gerő indítványára az értekezlet elhatározta, hogy fülhívást intéz az állami tisztviselőik országos egyesületéhez országos kongresszusnak egybe hívása érdekében. Elhatározták, hogy fülkerik az összes országgyűlési képviselőket, a kormányt, a képviselőházat, hogy a drágasági pótlékokat kérő kérvényüket támogassák.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegeztési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Raphatő ásványvizereskedéseknél és gyógyszerüzleteknél SCHULTES ÁGOST Szinyei-Lipóczy Salvatorforrás-váltalat Budapest, V. Rudolf-terkpart 8.

*** Hafalozás.** Monostorszegen Flesch Már kereskedő kolera-gyanús tünetek közt f. hó 19-én meghalt.

*** Szabadkán bezárták a képezdét.** Szabadka veszedelme: a tífusz a legnagyobb pusztítást a tanítónők képezdében vitte végbe. Szombaton reggel óta pedig három újabb megbetegedés történt a képezdében. Ezelőtt is két újabb megbetegedést észleltek, melyekről rögtön megállapították a tífuszt. Dr. Günther József főorvos ezekre a tömeges megbetegedésekre bezáratta a képezdét.

*** Nagy népgyűlés.** Október hó 29-én népgyűlést tart Baján a függetlenségi párt, a szociáldemokrata pártszervezet és „az általános, egyenlő, titkos választói jog országos szövetsége“, a véderőjavaslat ellen, az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett. Alállítog Bajára jön Justh Gyula is meg több országgyűlési képviselő. Erős a gyanú, hogy a bajai nagy népgyűlés is ugyanúgy fog sikerülni, mint a bajai a beígért 6000 ember helyett épp 600 müellekesedett Zomborban. Sebaj, legalább jó alkalom lesz egy kis vigadozásra...

A legjobb óvszerként fertőző betegségek ellen,

KOLERA,
gyomor- és altesti bántalmaknál és mint üdítő ital is, ivó- vagy savanyúvízzel hígítva, elismerten kitűnő szolgálatot tesz a Gróf Keglevich István utódai

Cognac
BUDAFOK.

Bel- és külföldön kizárólag díszlevelel lehet kinyitni. — Mindenütt kapható!

*** Szoborbizottsági ülés.** Az Erzsébet királyné szoborbizottság október 11-én ülést tartott Zomborban: Vértési Károly elnök, Zsulyevits Ernő alelnök, dr. Novák Elemér titkár, Vujevich Alajos pénztárnok, Steiner Lajos ellenőr, Jovánovits Leona, Spitzer Mórné, Trischler Gyuláné, Vértési Adrienne és Wundszám Ida. Elmaradásukat kimentették: Kockár Adrienne és Bruck Árminné. Elnök az ülést megnyitván, titkár kérte fel a jegyzőkönyv vezetésére. Elnök előadta és a szoborbizottság tárgyalta a „Harmonia Zenemű kiadó és Hangverseny-rendező Vállalat“ ajánlatát, amely szerint ez hajlandó a szoboralap javára Zomborban, európai hírv művészek közreműködésével egy nagyszabású művészestélyt rendezni. A szoborbizottság örömmel fogadta az ajánlatot és a Harmoniának a szoborbizottsági elnökkel való tárgyalásának a részleteiről tudomást szerezvén, az erkölcsi támogatást szívesen megígéri s az elnököt kérte fel ebben az ügyben a szükséges lépések megvételére és a Harmoniával való további szóbeli tárgyalásra. A szoborbizottság a színházat tartja legalkalmasabb helynek a művészestély rendezésére, mint ahol legtöbb férő hely van. Az előadást vacsora követné, esetleg tánc is. A rendezést a szoborbizottság egyelőre maga eszközözi, s a szükséghez képest később alakít külön bizottságokat. Vujevich Alajos pénztárnok a pénztár állásáról számolt be. Befolyt eddig összesen 498 korona 45 fillér. A 14800 gyűjtőívnek szétkül-

dések az összes eddigi kiadás 1470 korona 39 fillér volt, s így ma 3020 korona 6 fillérből áll a szoboralap, mely a Zombori Takarékpénztárban gyűmlösözőleg van elhelyezve. Több helyről összesen 550 korona küldését jelezték még, s így a szoboralap a negyedfél ezer koronát is meghaladja már. A szoborbizottság örömmel vette tudomásul az aránylag nagyon rövid alatt elért igen jó eredményt s a pénztárnoknak abbéli jelentését, hogy csaknem naponta új adományok érkeznek az ország minden tájáról és hogy a katonaság is jelentékeny összegekkel járult már a szoboralap gyarapításához. Az előjelekből ítélve, legszebb eredményre van kilátás. Dr. Novák Elemér titkár indítványozza, hogy a megyei dalárdák kéressenek fel arra nézve, hogy a megye székhelyén felállítandó Erzsébet-szobor alapja javára hangversenyt vagy más mulatságot rendezzenek. A szoborbizottság az indítványt helyeselte, elfogadta, s Vértési Károly elnökre bízta a megyebeli dalárdákat erre a célra felkérni, megnyerni. Elnök indítványára a szoborbizottság Eperjessy Béláné urasszonyt, dr. Eperjessy Béla, Dömötör Pál és Szondy Mátyás urakat a szoborbizottságba tagokul egyhangulag választotta meg.

*** A kereskedelmi pálya megbecsülése.** Nagyon örvendetesnek tartjuk, hogy ma már az uri magyar fiuk sem idegenkednek a kereskedelmi pályától. Erre vall azon értesítésünk, hogy Hazai Samu honvédelmi miniszter beíratta fiát a frankfurti keresk. akadémiára, Kammerer Ernő dr. országgyűlési képviselő, a Képzőművészetek igazgatója Gusztyán nevű fiát, aki végzett jogász és most tette le kitűnő sikerrel a tiszti vizsgát a huszárknak, egy berlini bankhoz küldötte gyakorlatra, Simontsits Elemér alispán pedig a szekszárdi áll. főgimnáziumban érettségizett Béla fiát beíratta Leipzigben a kereskedelmi akadémiába.

*** A baja-apatini vasút munkálatai** nagyban folynak és már igen előre haladtak úgy, hogy már a legközelebbi hetekben hozzáfognak a vasuti vágányok lefektetéséhez. Érdekes, hogy az új vasuti vonal egyes állomásai mily közel esnek a parallel futó baja-zombor-újvidéki vonat állomásaihoz. Így például a legközelebbi vasut állomástól Vodica négy, Bátmonostor 4, Baraoska 7, Csátalja 5, Dávod 10, Hercegszántó a legtávolabb, 10 kilométernyire esik. Béreg, Küllöd, Bezdán, Monostorszeg, Bácskerkes és Apatin is közel esik a régi vasuti állomástól. Apatin van a legtávolabb, 16 kilométernyire.

ki egészséges bőrápolásra tart, különösen szeplőt eltüntetni és bájos, puha bőrt és fehér arcot akar, mozduljon csak!

Egy nő

veszőparipa liliomszappannal
(védjegy vesszőparipa) Bergmann & Comp. Tetschen a. E. gyárából. Darabja 80 fillérré kapható az összes gyógyszerüzleteknél, drogeriáknál és illatszerekkereskedéseknél.

*** A határrendőrség köréből.** A m. kir. belügyminiszter Willing Gyula segédbiztost a m. kir. újvidéki határszéli rendőrkapitányságtól a sztrópkói kirendeltséghez helyezte át. Helyére a soproni kapitányságtól Ninkovics Rafael kinevezett irnok kerül.

*** Fegyelmi a zentai polgármester ellen.** Bácsodromegye alispánja elrendelte Szárits Géza zentai polgármester és Belovay Mihály jegyző ellen a fegyelmit megelőző vizsgálatot, mert az ő fogyatékos ellenőrzésük tette lehetővé, hogy Kadván Orbán városi tisztviselő közokiratokat hamisíthasson. A vizsgálat vezetésével Szabovlyevics Dusán dr. t. b. bizta meg az alispán.

*** Asta Nielsen.** Már fogalomná vált ezen név. Alig van a fővárosban ember, ki e világhírű stockholmi udvari művésznő nevét nem ismerné. De csak a nevére ismerjük, játékát csak képeken láttuk a mozikban. Asta Nielsen neve oly vonzerővel bír, hogy ha valamelyik moziban az ő játéka kerül bemutatásra, onkik a nép oda. — Tübbször volt bár alkalmunk Asta Nielsen játékát végig élvezni; de olyan művészi alakításban, mint legutóbb a „Gyenge pillanat“ cz. mozgó drámában, nem láttuk még. Milyen művészi erő lehet e nőben az életben, mikor a képen annyira bírja a közönséget lebilincselni, ahol csak munkájával éri el sikereit, mert szavát nem hallani. A zombori Arena Mozi mutatta be legutóbb ezen képet, melylyel igazán kellemes estét nyújtott közönségének.

*** Epilepszia ellen** sokféle gyógyszer van forgalomban. Bizonyos azonban, hogy a hány epilepsziás beteg van, annyiféle a betegség változata, ami természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy csak oly gyógymód eredményezhet tartós gyógytsikert, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E követelménynek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hírneves speciálta orvos Dr. Szabó B. Sándor honosított meg a mely több ezer esetben fényesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagy értékű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért Dr. Szabó B. Sándor orvosi rendelő intézetéhez (Budapest, V. Nagykorona-utca 18)

*** A baja — kiskőrösi vasut** ügye szépen halad a megvalósulás felé, mert az érdekelt külső és a szükséges hozzájárulásokat nagyobb részt megszavazták. Baja város a minapában megtartott közgyűlésén az eddig megszavazott 60.000 koronát 120.000 koronára emelte fel.

Cseppek és porok helyett idült **székrekedés** és renyhe emésztés eseteiben minden reggel igyunk éhgyomorral, meleg vízzel keverve, egy borospoháryi természetes **Ferencz József** keserűvizet; esetleg nagyon makacs esetekben az élkezősek előtt még egyegy evőkanálnyit.

A bélműködés csakhamar (rendbe) fog jönni, a gyomor-nyomás megszűnik és a beteg éllekedve és egészségre visszatér. Dr. Nussbaum, müncheni tanár, kir. főorzsorvos a következő véleményt

mondta róla: „A Ferencz József keserűviz gyorsan, fájdalom nélkül és gyakran meglepően kis adagokban is hat.“ A valódi Ferencz József keserűviz azért kiválóan olcsó háviszer!

A ki nem bírja az igazi Ferencz József keserűvizet gyógyszerészeknél vagy fűszereshél beszerezni, az rendelje meg közvetlenül a Ferencz József források szétküldési Igazgatóságánál Budapesten.

*** A gőzgépekezelők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegezen november hó 5 napján d. e. 8 órákor (felső ipariskolában) fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61) beküldendők.

Magyar kir. szab. oszt. sorsjáték. Ennek a sorsjátéknak a nagy nyeresémi esélye, valamint a sorsjegyek eladásával megbízott elárusítók mintaszerű üzletvezetése annyira megkedveltették a közönséggel ezt a sorsjátékot, hogy rendszerint a sorsjegyek már a sorsjáték I. osztályának húzása előtt mind eladatnak. A most lefolyt XXVIII. ik sorsjátékban is a sorsjegyek már az I. osztály húzása előtt kiürültak ugy, hogy az elárusítók nem voltak abban a helyzetben, hogy ennek a sorsjátéknak főhúzása alatt vevőiknek pótsorsjegyeket a további játéklapni játszáshoz rendelkezésükre bocsássanak. A hivatalos tervezet a most következő XXIX. ik sorsjátékhoz az I. osztály húzása november hó 16. án 17-én lesz — a ma megjelenő számunkban lesz közzétéve.

Kalodont
FOG-KRÉM és
SZÁJVIZ
antisepticus, kellemes ízű.
24 év óta ajánlják állandóan
orvosok és fogorvosok. ✻

)(Egy népszerű. A „Moll-féle sós-borszesz“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik közsvényes és csuzos bántalmaknál, sebkénél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt k 2. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I Tuchlauben 9. A védéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóízlét részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforogalmról és a pénzpiacról.

Budapest, 1911. október 19.

A külpolitika terén mutatkozott békésebb felfogást csakhamar ismét, és ezáltal több oldalról jövő, politikai bonyodalmak váltották fel, ami a tőzsde irányzatát is kedvezőtlenül befolyásolta. Ehhez járult még a pénzüviszonyoknak állandóan feszült helyzete és az ultimóra várható rendkívül nagy pénzüiszktséglet, melynek előjeleként a magánkamatláb Bécsben már elérte a hivatalos bankkamatláb magasságát. Amennyiben a pénzüiszktséglet nem enyhülne, ugy nem tartják kizártnak, hogy a nagy európai jegybankok újabb kamatlábemeléshez fognak folyamodni, amely eshetőség a tőzsde hangulatára könnyen érthetően kedvezőtlen befolyással volt. A forgalom aránylag szűk keretek közt mozgott és ugy a vezető papirok, mint főbb helyi értékeink árfolyamai lemorzsolódtak és nagyobb kereslet csak egyes lokális jelentőségű részvények iránt mutatkozott.

Egyéb vezető papirjaink közül még magyar hitel részvényekben és Rimamurányi vasmű részvényekben volt valamivel élénkebb forgalom; utóbbiak, valamint Salgótarjáni kőszénbánya részvények iránt is, állandóan — jól informált körök részéről — érdeklődés mutatkozott.

HABERFELD SAMU FOGTECHNIKUS.

budapesti egyetemi tanárok
volt I. assistense

Dr. Feles Adolf fogorvos
régii lakásában

ZOMBORBAN, SZÉCHÉNYI-KÖRUT.
Mérsékelt árak. Prácis kiszolgálás.

Olvassa el kérem, olvassa el

az ezen újságban okt. 29-én közlendő részletes feltételeket a

30.000 Kor. Ceres-Pályázatra vonatkozólag!

Az ég bőségesen ontja áldásait

● az embernek a föld gyógyító forrásaiból s az ember kitalálta a módját, hogy a források gyógyító erejét úgy értékesítse, hogy bármikor és bármilyen távol a forrástól használhassa. A Fáy-féle valódi sodeni ásvány-pasztilák a híres sodeni gyógyító források leghatásosabb alkotórészeiből készülnek s mint maguk a források, a pasztilák is ideális szerek mindentélel hurutos megbetegedés ellen. Egy doboz ára 1 korona 25 fillér minden a szakmába vágó üzletben. Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Gunzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV. 1 Grosse Neugasse 17.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYNYEBBEN EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRSEGGYENESÉG SÁPKÖR
IDEGGYENESÉG ÁLMTALANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESEGI ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGERIAK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDESEKNE

Nagybányai
elsőrendű alma kg. . . . 50 fillér,
másodrendű alma kg. . . 40 fillér,
elsőrendű téli körte kg. 70 fillér.

Megrendelhető
Takács Lászlónál Nagybányán.

Mellékfoglalkozást
.. délutáni órákra keres ..

mérlegképes könyvelő
magyar, német szerb és horvát levelező,
ügyes gépiró.
Ajánlatok „Szorgalmas” jelige alatt
a kiadóhivatalban.

HUNGARIA-fürdő ZOMBOR.
Bérlő: Germann I.
Gőzfürdő:
Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.
Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2-től 6-ig.
Külön masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.
A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével, használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandó friss víz.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ

a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

HIRDETmény.

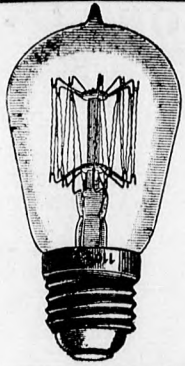
Ezennel közhírré tételik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXIX. sorsjáték**) I. osztályra szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magy. Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Huszonkilencedik Sorsjáték 110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona.		Betét 20 korona.		Betét 32 korona.		Betét 24 korona.	
Huzás: 1911. nov. 16. és 17.		Huzás: 1911. decz. 13. és 14.		Huzás: 1912. jan. 9., 10. és 11.		Huzás: 1912. március 20 től április 18-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1.000.000	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	Egy millió korona.	
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 Jutalom kor. 600000 600000	
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 nyeremény 400000 400000	
3 a 2000	6000	3 a 3000	9000	3 a 10000	30000	1 á 20000 200000	
5 a 1000	5000	5 a 2000	10000	5 a 5000	25000	1 á 100000 100000	
8 a 500	4000	8 a 1000	8000	8 a 2000	16000	1 á 80000 80000	
20 a 300	9000	20 a 500	10000	10 a 1000	10000	1 á 60000 60000	
100 a 100	10000	110 a 300	38000	120 a 500	60000	1 á 50000 50000	
350 a 40	134000	4850 a 30	348000	4850 a 130	639500	1 á 40000 40000	
3500 nyer.	K 263000	4500 nyer.	K 528000	5000 nyer.	K 316500	2 á 30000 60000	
Negyedik osztály		Ötödik osztály		Amelyik ezen 500 nyeremény közül utolsóinak huzatik ki, kapja a jutalmat			
Betét 40 korona		Betét 32 korona					
Huzás: 1912. február 6., 7. és 8.		Huzás: 1912. március 1. és 2.					
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 á	30000	1 á	30000				
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
3 a 10000	30000	3 a 10000	30000				
5 a 5000	25000	5 a 5000	25000				
8 a 2000	16000	8 a 2000	16000				
10 a 1000	10000	10 a 1000	10000				
120 a 500	60000	120 a 500	60000				
4850 a 170	824500	3850 a 200	760000				
5000 nyer.	Korona 1.120.500	4000 nyer.	Korona 1.076.000				
30600 á		200		33000 nyer. és jut,		Korona 10.555.000	

Az I. osztály huzása **1911. november hó 16. és 17-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közigyelző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.
Budapest, 1911. évi október hó 22-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Tantal-Lámpa.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
 Árammegtakarítás kb. 60 %
 Fehér fényvel ég.
 Rázkódásoknál ellenáll.
 Égési óráinak száma meghaladja
 bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát felfelé állóan,
 ferdén, oldalt egyformán kifogástalanul ég.
 Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
 Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Köhögés, rekedtség és hurut
 ellen nincs jobb a

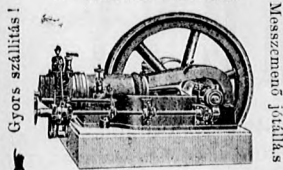
RÉTHY-féle
 pemete-fű **cukorkáknál!**

Vásárlásnál azonban **vigyázzunk** és
 halározzoltan **Rétthy**-félélt kérjünk, mivel
 sok hamisítottan utánzata van. Az eredeti
 fűnek minden egyes darabkáján rajta van
 a „**Rétthy**“ név.

1 doboz 60 fillér. Mindenütt kapható.
 Csak Rétthy-félélt fogadjanak el!

**Nyersolaj, szivógáz,
 diesel benzin**

MOTOROK
 és lokomobilok

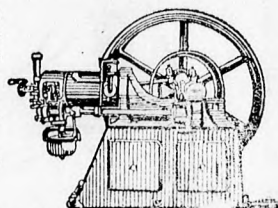

Kedvező fizetési feltételek!
Drezdai Motorgyár R.T.
 Németország legrégibb, legnagyobb
 motorgyára.

Vezérképviselő: **Gellért Ignác é. Tarsa**
 Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
 (Átkötvény-u. sarok).

Eredeti
„Otto” motorok

benzin, benzól
 petrolin, szivó-
 gáz és nyers-
 olaj üzemre
 malmok és
 ipargépek haj-
 ására a legál-
 kalmasabb és
 legolcsóbb
 üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!
Kiessling E. és Társa,
Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és
 fűrésztelepek részére.

A magánjáró eredeti „Otto”

benzínlokomobilok nélkülözhetlenek minden gazdá-
 nak, Gép motor és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.
Langen és Wolf motorgyár Budapest-Wien
 Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.
 Kérjen árjegyzéket és költségvetést.

Szőlőoltványokat

szállít
 amerikai
 sima és
 gyöke-
 res vesz-
 szőket
 külön-
 féle fa-
 jokban,

fajtisztaságáért jótállva legdu-
 sabb választékban a már évek óta
 elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert

**Külföldönti első
 szőlőoltvány telep. Tulajdonos:
 CASPARI FRIGYES**
 Medgyes 52. sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni.
 Az árjegyzékben található az ország
 minden részéről érkezett elismerő
 levelek, emellett minden szőlő-
 birtokos megrendelésének megtétele
 előtt az ismerős személyiségektől úgy
 sz. ó mint irashiteleg bizonyosságot sze-
 rezhessen magának fenti szőlőtelep fel-
 tétlen megbízhatóságáról.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi
 portlandcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. sz.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

:: portlandcement ::

és **fehértémész gyártása,**
 valamint géppel zuzott **kavics** és
nyers mészkő előállítására

Évi termelés 500000 q portlandcement,
 120000 q fehértémész, 800000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége minde-
 nütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A
 hivatalos szabványokat messze felülmúló
 :: minőségért szavatolunk. ::

Pontos és gyors kiszolgálás!

Családi ház

szép kerttel, fásított udvarral
 — szabad kézből eladó. —
 Cím a kiadóhivatalban.

Milliók használják

köhögés,
 rekedtség, katarrus, elnyálkásodás
 és görcs ellen a

**Kaiser-féle mell-
 karamellákat**

a „3 fenyővel”.

6050 közz. hitelesített bizonyít-
 vány orvosoktól és ma-
 gánosoktól biztosítják a biztos
 :: eredményt. ::

Csomagja 20 és 40 Bl., adagjait 60 Bl.-ert kapható
 Illin D. gyógyszer-tára az angyalhoz
 és Német I. városi gyógyszer-tára
 Zomborban. Gebaue: E. gyógyszer-
 rész Bács. Kleiner D. gyógyszerész
 Bácszentiván.

A főváros központján
 Villamos megálló. 10
 percz a központi és
 nyugati pályaudvar-
 hoz. — 80 legmoder-
 nebben berendezett
 szoba.

Augusztus hó 1-én megnyilt az
Edison-szálloda

Budapest, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)
 Tulajdonos: **POLLÁK JÓZSEF.**

Hideg és meleg víz-
 vezeték, központi fűt-
 tés, villanyvilágítás.
 Figyelmes kiszolgá-
 lás, értekezés minden
 modern nyelven.
 Szoba árak 3 K-tól!

Hét fontos cikk!

**SZÉN
MÉSZ
CEMENT
GIPSZ
MŰTRAGYA
GÉPOLAJ
NYERSOLAJ**

Legjobb beszerzési forrás:
Klár Andor R.-T.

Debrecen, Piac-utca 77. sz.

Bankosztályunk bankügyleteket, műszaki osztályunk műszaki ügyleteket bonyolít le.

Két ablakos, oszinosan butorozott
utcai szoba
Nagyszerbtemplom-utca 14. sz. alatt
— azonnal kiadó. —

SALVATOR

GUMMI SARKAK

**VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGU!**

MINDENÜTT KAPHATÓ.

FALCIONE-féle
igazi
ARTEZI
fürdő.

Újjonnan berendezett pihenő.
Uraknak naponta reggel 5 órától déli 1 óráig. Szerdán reggel 5—9 óráig. Hölgyeknek naponta délután 1/2, 2 órától 6 óráig. Szerdán délelőtt 9 órától este 6 óráig hölgy óra.
Este eső zuhany 40 fillérért 6 órától 8 óráig.
A n. é. közönség b. pártfogását kéri
HORVÁTH BÉLA,
a Falcione-fürdő bérloja.

ÓVÁS! Société des Papirs Abadie.

Mivel utóbbi időben különböző utánzatok hoztak forgalomba, a mi ellis mert és kedvelt hüvelyjegyünköl

RIZ ABADIE

(Riz doré) kérjük igen tisztelt vendőinket pontosan az Abadie névre figyelni, amit az utánzatoknál különböző más szavakkal pótolni igyekeznek. **Mi övjük** kevésbbé jó minőségű utánzatoktól, miután mi ezen utánzatok ellen minden törvényes eszközökkel fogunk fellépni. Société des Papirs Abadie.

Brády-féle gyomorcsseppek

a Máriacelli Szűz Mária védjeggyel ellátva, melyeket Máriacelli gyomorcsseppeknek nevez a nép, harminc esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E csseppeknek utólrérhetetlenül ójhatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, hányás, álmatlanság, köllka, vérszegénység, sápkór stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K 1'80, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K 5'40, 3 nagy üveget K 4'80 beküldése után küld franco: **BRÁDY K.** gyógyszerár a „Magyar-Királyhoz” Bécs, I. Fleischmarkt 2., Depot 5. Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriacelli Szűz Mária ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és az aláírásra, a mely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

Kapható: Német I. városi gyógyszerárban Zombor, a nagy szerb templom mellett.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár xx

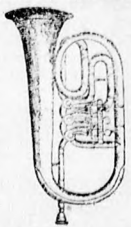
Stowasser J.

es. és kir. udvari szállító, színházak, zenédék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi-tárogató és a Hangfokozó-gyárrenda feltalálója **BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5.** Gyár: **Öntőház-utca 2.**

Ajánlja saját gyárában készült hurok-, vonós-, fuvó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit, valamint quint tisztá hurokat.

Hegedűk legjobb felszerelés szerint
Tárogató rózsafából, ujezist billentyűvel és iskolával 30 forinttól feljebb.

Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal 2'50, 3, 4, 5 főtől feljebb. Különleges acélhangú hangversenyharmonikák! saját minták, Stowasser, a hangverseny-gyárrenda feltalálója, mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer, (biztos siker) hegedűbe javítással 4 forint. Harmonium világírű, legjobb gyártmány 65 forinttól feljebb. Javítások az összes hangszereken, különleges, szakszéri pontossággal, jurtányos áron. Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert jó minőség. A legjobb katonai zenekar szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszergyára. Általánosan a legzölldább kiszolgálásról elismerve. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű tajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszeserjék, tüllevelűek, korlétésnövények, boggyógyümölcslekek stb.

Szőlőoltványok

(elsőrendű ár) európai és amerikai síma és gyökeres vesszők. Oktató dísz-árjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

HIRDETMEY.

A kalocsai érsekiség tulajdonát képező Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alsó részén fekvő **dunamenti és homoki**, továbbá aács-Bodrog vármegyei **bácsi, dorneyi és csávolyi** erdeiben folyó év őszén kihasználásra kerülő vágások fatömegének tövön való eladása, valamint a **bácsi** vágások után származó irtásföldek bérbeadása iránt zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos

szóbeli versenytárgyalás fog tartatni

Kalocsán, 1911. október 26.

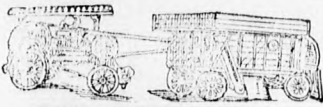
Az eladásra kerülő vágások részletes kimutatása iránt forduljanak érdeklődők az érs. urad. Erdőhivatalhoz Kalocsán, ugyanott megtekinthető a vágás-eladási és földbérleti föltételek.

Kalocsán, 1911. október hó 10.

Érsekuradalmi igazgatóság.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYAR MOTOROSZTALYA

A Monarchia legetőkelebb gyára. **Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-út 41.**

**Benzin
Nyersolaj
Szívógáz
Diesel**

Motor

Szívógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemi költsége óránként **cca 1-1 $\frac{1}{2}$ fillér.**

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „**IDEAL**”
KERETFÜRÉSZEK
fűrésztelepek, asztalos-műhelyek teljes berendezése.

SZIVATTYUK

alacsony és magas nyomású
gőz-, transmissió-, villany- vagy motor-üzemre bármely vizellátási és ipari célra. Költségvetés-, árajánlat- és mérnökátogatással díjmentesen szolgálunk.

**Teljes
eséplőgarnitúrák és
malomberendezések**
Elismert tény, hogy eséplőgarnitúránk a leggazdaságosabbak és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. **00000
000**

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

**IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.**

**ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS VASÚTI
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KERESZTETNEK**

Hirdetések
felvételnek
lapunk kátohivatalában

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-50, K. 1.40 és K. 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dc. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. 3

Minden jó magyar olvassa A NAP-ot!

Földbirtokosok! Háztulajdonosok!

Folyósítunk gyorsan
a legelőnyösebb feltételek mellett jutalék előleg nélkül, a becserlték $\frac{2}{3}$ -áig

Törlesztéses jelzalog kölesönöket és veszünk birtokokat parcellázás céljából.
Kívánatra főtisztviselőnk személyes tárgyalás céljából saját költségünkre kiküldjük

PROPPER és ÖRLEI

bank- és váltó-üzlet Budapest, Andrassy-út 32. sz.

A NAP

Főszerkesztő
Braun Sándor
Felelős szerkesztő
Hacsak Géza

**NAPONTA
150.000
PÉLDÁNY**

**BUDAPESTEN ÉS
A VIDÉKEN
EGY SZÁM 2 KRAJCAR**

Minden jó magyar olvassa A NAP-ot!

fidibusz
A LEGKITÜNÖBB
MAGYAR ÉLCLAP

EGY SZÁM 6 KRAJCAR

Minden jó magyar olvassa A NAP-ot!

Az Oroszlán Menthol Sósorszesz

erős Menthol és borszesz tartalmánál fogva sokkal hatásosabb és erősebb mint bármely más sósorszeszkészítmény. Csusz, köszvény, reuma, szaggatás, nyilalás, oldalszurás, keresztosontífás, derék, oldal vagy hátfájás, izom és inbántalmak, kar és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, az Oroszlán Menthol sósorszesz használata által. Ha a fájó gyengeség eseteiben kincsessel ér fel a valódi Oroszlán Menthol sósorszesz. Torokfájás, rekedtség, gőgohurut, influenza, nátha ha fellép, ugy emlékezzék az Oroszlán Menthol sósorszeszre, mely a legkitünőbb és legelterjedtebb háziszere. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol sósorszesz az emberiség jötevője. **Mindenütt kapható 44 filléres, 1.10 és 2.20 korona eredeti üvegekben.**

Kapható: **Tórczy Istvan** úr gyógyszer-tárában, Zombor, Megyeház-tér.

A NAP aprotírdetési levelezőlapja: 10 szög 1.70 fillér, 20 szög 3.40 fillér, 30 szög 5.10 fillér, 40 szög 6.80 fillér, 50 szög 8.50 fillér, 60 szög 10.20 fillér, 70 szög 11.90 fillér, 80 szög 13.60 fillér, 90 szög 15.30 fillér, 100 szög 17.00 fillér. Mindenütt kapható!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását (tünteti fel). A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jeles háziáruknak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyíthetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fűdalomesilaplító bedörzsölési szer közszívny, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismeretesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek szappan.
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bőr gyökéres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. féle védjeggyel van ellátva.
Főszékküldés:
Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta utánvett melletti jelszavakkal. — A raktárban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

ÓH JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

ELJEN!

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitérítik az izleket.

Doboz 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszerár
Budapest, Váci-körút 17.

Egyen-m ellpasztillái csakhamar meggyógyítot!

Kapható Zomborban: Mhajlovits István, Német Ignác városi gyógyszerárára telefon szám 71, Tátzay István és Illin Dező gyógyszerárakban.

Polo

a legjobb folyékony fémfiszító.

NIGRIN
(Ferroloand)
a legjobb cipőkrem
A bécsi vadsásos kiállításon a legjobb díjazott termék.

„Mi-it? — Papa megengedte! Hisz’ valódi JACOBI-féle Antineotin-cigarettafüvelek fadóbozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Kisebb-nagyobb épületek

PARKETTIROZÁSA
(kártyellen kívül.)
Ajánlatokkal készséggel szolgál.
Vesz és elad puha- és keményfat,
mindennemű fűrészelt fat.
Philipp Lipót
Budapest, IX., Raday-utca 26. sz.

Ne felejtse festék, lakk, lakkfesték, ecset stb. szükségeit

Rácizts és Czvrkusits
:: nagykereskedő cég ::
festéküzletében
ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6 sz.
:: (Dr. Pavlovits-féle palota) ::
fedezni, mivel ezen cék az összes — festékárakat —

valamint az ezen szakmába vágó összes más cikkeket nagy mennyiségben eredeti forrásból szerzi be, s így csak ezen cégnél van alkalma a legjobb minőségű áru **aránytalanul olcsó áron** bármily csekély mennyiségben beszerezni.

Ha tehát szüksége van bármilyen **vegyi és földfestékre**, finom, saját örlésű tisztá olajfestékre, finom, finomabb és legfinomabb Borostyán padlófestékre, rögtön száradó legfinomabb Linoleum padlólak festékre, finom Parket fénymázra és viaszra, ugy szintén finom Híntőfénymázakra bármily minőségben, az összes többi fénymázakra, bármily munkához, a legjobb minőségű mázólo, festő és egyéb ecsetekre, valamint kerti vasbutorok festéséhez szükséges Emeil-Lakk festékekre eddig nem létezett jó minőségben, — valamint ha szüksége van bármely néven nevezendő: Fertőtlenítő szerekre, Kátrányra, vagy Karbolineumra, ugy forduljon a legnagyobb bizalommal cégünkhez, mert ily módon sok pénzt és fáradságot megtakaríthat magának.

Iparos uraknak gyári árak.
Megtisztelő látogatását kérve, jegyzünk kiváló tisztelettel **Rácizts és Czvrkusits** nagykereskedők.

KEIL-LAKK

Országzserte hire járja:
A „Keil-Lakk“-nak nincsen párja,
Pompás fényben a padló,
„Keil Lakk” amellett olcsó,
A ki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem tűr a háznál.
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a marvány,
Ila fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
Mindenkor kapható: **Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.**

S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk” ázurkék.
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárlak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Bács: Resch József. Hódáság: Rausch Ede. Kula: Récei Miksa.
Szabadka: Waschmann J. és Társa. Titel: Nonnenmacher Endre.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA
Az arezbőr szépi-tése és finomítása. **RIZSPOR**
Legelegánsabb toillette-, bál- és szalon-puder fehér, szaszin vagy sárga.
Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. k r tanár által Bécsben,
Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig
toillette-szappan és parfümök, es, és kir. udvari és kamarai szállító.
BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb divatárúüzletben Zomborban.

